

Laxgröppa

NE NA LC DD NT **VU** EN CR RESårbar (VU)
A2c+3c+4c; C1+2a(i)

Klass: Agaricomycetes, **Ordning:** Polyporales, **Familj:** Irpicaceae, **Släkte:** Byssomerulius, **Art:** *Byssomerulius albostramineus* - laxgröppa (Torrend) Hjortstam **Synonymer:** *Merulius albostramineus* Torrend, *Ceraceomerulius rubicundus* (Litsch.) J.Erikss. & Ryvarde, *Meruliopsis albostramineus* (Torrend) Jülich & Stalpers, *Merulius rubicundus* Litsch., *Ceraceomerulius albostramineus* (Torr.) Ginns

Kännetecken

En utbredd, gulrosa till ljusröd skinnsvamp med småbucklig till knottig yta och med mer eller mindre bred, vit kant. Hela svampen är lucker och lossnar lätt från underlaget. Hyferna saknar söljor. Sporererna är små, smala och korvlikt böjda. Den liknar vindelgröppa (*Ceraceomerulius serpens*) men har en ljusare, mer gulaktig färgton och ofta den typiska vita kanten. Kombinationen av färg, ytstruktur och avsaknad av söljor finns inte hos någon annan art.

Utbredning och status

Förekommer sällsynt från Skåne till Lycksele lappmark. Den är hittills påträffad fjorton gånger med klar tyngdpunkt i de nordliga landskapen. Känd från 50 aktuella lokaler i landet (2005). Eftersom arter är spridd i Norrlands inland är mörkertalet svårt att bedöma. Det är ändå mycket osannolikt att den kan finnas kvar på mer än 1 000–2 000 lokaler, vilket motsvarar ungefär mindre än 2 500 genetiskt unika mycel (bedöms motsvara 5 000 individer enligt IUCN:s definitioner). Total population i landet bedöms ha minskat med mellan 10 och 15 % över de senaste 20 åren. En fortlöpande minskning pågår p.g.a. slutavverkning. Den är också känd från Norge och Finland och tillhör hos oss synbarligen den boreala barrskogens flora. Den är sällsynt också i övriga Europa och känd från Mellaneuropa och Portugal. Den förekommer troligen genom hela Sibirien och hela Nordamerika, möjligen också i Australien och Sydostasien. Laxgröppa är rödlistad i Norge.

Ekologi

Nedbrytare på starkt murken ved i grova, ofta brandskadade, liggande stammar av tall, sällan gran i gammal barrskog, helst tallskog. En riktig urskogssvamp som mest funnen i äldre skog med gott om lågor och dessutom är brandgynnad. Den uppträder som regel bara på någon enstaka till ett par lågor på varje lokal. Varje låga rymmer troligtvis bara en genetiskt unik svampindivid (genet). Fruktkropparna är ettåriga, men mycelets livslängd kan vara lång, potentiellt lika lång som veden finns kvar.

Hot

Detta är en urskogssvamp som missgynnas av skogsbruk, främst på grund av att antalet grova lågor minskar betydligt i en kulturskog.

Åtgärder

Merparten av lokalerna bör skyddas. Fler äldre skogar i Svealand och Norrland måste detaljinventeras för att artens verkliga frekvens ska kunna fastställas.

Övrigt

Utländska namn – NO: Oransjenettsopp.

Litteratur

Eriksson, J. & Ryvarden, L. 1973. *The Corticiaceae of North Europe. Vol. 2.* Fungiflora, Oslo.

Författare

Karl-Henrik Larsson 1997.